

19.011173/74/75

Aan de leden van het Algemeen Bestuur van het Samenwerkingsverband Welzijnzorg
Oosterschelderegio

Goes, 8 april 2019

Onderwerp: advies ten aanzien van de Ontwerp Programmabegroting 2020 - SWVO

Geacht Algemeen Bestuur,

Onlangs heeft de Begeleidingscommissie van het SWVO, waarin diverse gemeenten vertegenwoordigd zijn door beleidsmedewerkers Wmo alsmede financieel beleidsmedewerkers, zich op hoofdlijnen gebogen over de Ontwerp Programmabegroting 2020.

De Begeleidingscommissie heeft diverse aandachtspunten besproken en enkele tekstuele wijzigingen op de Ontwerp- Programmabegroting voorgesteld. Deze laatste zijn verwerkt door de SWVO. Daarnaast stellen we, ten aanzien van de voorliggende begroting 2020, voor een aantal zienswijzen mee te nemen. Deze zijn opgenomen in het bijgevoegde raadsvoorstel.

Daarnaast wil de Begeleidingscommissie adviseren, de uitgaven voor Huishoudelijke Hulp en Begeleiding goed onderbouwd in te schatten en zo nodig hogere bedragen voor Wmo-voorzieningen op te nemen. Het SWVO geeft een indicatie, die gebruikt kan worden als basis. Echter hierbij is geen rekening gehouden met de aanzuigende werking van de invoering van het abonnementstarief, demografische ontwikkelingen per gemeente, aanwezigheid / ontwikkeling van voorliggende voorzieningen en/of andere maatregelen die het gebruik van zorg kunnen beïnvloeden. Dit moet worden meegenomen in de gemeentelijke kadernota 2020 / begroting 2020.

In het jaar zelf wordt elk kwartaal gerapporteerd via de kwartaalbrieven. In september 2019 zal de eerste (landelijke) monitor met betrekking tot de aanzuigende werking verschijnen. We adviseren deze informatie frequent te toetsen, ook met behulp van de BI-tool, waarvan de functionaliteit nu snel zal worden vrijgegeven aan de gemeenten. Op basis hiervan kan de (gemeentelijke) begroting geactualiseerd worden.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groeten,
Namens de begeleidingscommissie SWVO

Niels Dubbeldam
Voorzitter

Samenvatting:

Het bestuur van het Samenwerkingsverband Welzijnzorg Oosterschelderegio (SWVO) biedt de ontwerp begroting 2020 aan de gemeenteraad aan. Gevraagd wordt om vóór xxx juni 2019 onze zienswijze te geven.

Advies:

Er is een sluitende meerjarige beleidsarme begroting opgesteld. De bijdrage voor het secretariaat in 2020 is niet kostendekkend, maar voldoet wel aan de VZG-richtlijn 2020. Het tekort wordt onttrokken uit de reserve exploitatieresultaten (algemene reserve). Ook de meerjarenraming is niet sluitend.

Advies is om de volgende zienswijze in te dienen:

- *Reële meerjarenbegroting*
De huidige ontwerp programma begroting is geen reële meerjarenbegroting met onderbouwde aannames en beleidsindicatoren. Voor toekomstige begrotingen (ontwerp programmabegroting, en begrotingswijzigingen) is het wenselijk dat SWVO een reële meerjarenbegroting opstelt, die gebaseerd is op landelijke indexatiecijfers, loonsverhogingen in cao's, rekening houdend met contracten, demografische groei en invloed van landelijke maatregelen (zoals gevolgen aanzuigende werking abonnementstarief), beleidsindicatoren en financiële kengetallen.
- *Aanzuigende werking abonnementstarief:*
Voor met name hulp bij het huishouden en trapliften wordt een toenemend beroep op maatwerkvoorzieningen verwacht vanwege de vanaf 1 januari 2019 landelijk maximale eigen bijdrage van €17,50 voor maatwerkvoorzieningen (de zogenaamde aanzuigende werking). In de ontwerp programmabegroting 2020 is deze aanzuigende werking van het abonnementstarief niet meegenomen. Voorgesteld wordt om in de 1^e begrotingswijziging 2019 de uitkomsten van de landelijke monitor evaluatie abonnementstarief mee te nemen (naar verwachting gereed september 2019).
- *Programma WMO:* Voor wat betreft de Innovatiekosten van Begeleiding, eerst gebruik te maken van de post Vooruitontvangen gelden (€ 348.000). Daarnaast – meerjarig – een lumpsum bedrag af te spreken en de hoogte van deze bijdrage niet meer te koppelen met de hoogte van de ZIN-uitgaven van Begeleiding.
- *Programma overige projecten, Leerlingenvervoer:* de loonkosten voor het loket leerlingenvervoer niet te verhogen met inzet van extra (inhuur)personeel in verband met langdurige ziekte.
- *Programma secretariaat:* aan te passen met huurinkomsten van het CZW Bureau.
- *Overige paragrafen*
 - o Reserves: de reserve exploitatieresultaten / algemene reserve voldoet niet aan de VZG-richtlijn Een onderzoek met betrekking tot nut en noodzaak van de (bestemmings)reserves is aan te bevelen;
 - o Vooruitontvangen gelden: een onderzoek met betrekking tot de nut en noodzaak van de post vooruitontvangen gelden is aan te bevelen. Vooral de post "Innovatie en uitvoering begeleiding" verdient daarbij nadrukkelijk aandacht;
 - o Indien er geen noodzaak dan wel een gedegen financiële onderbouwing van de bestemmingsreserve en de vooruitbetaalde posten is, deze terug te storten aan de deelnemende gemeenten.

Inleiding: waar gaat het over?

Het bestuur van het Samenwerkingsverband Welzijnzorg Oosterschelderegio (SWVO) biedt de ontwerp begroting 2020 aan de gemeenteraad aan. Gevraagd wordt om vóór xxx juni 2019 onze zienswijze te geven.

De begroting is conform BBV beleidsarm opgesteld. Dat wil zeggen dat alleen de financiële consequenties zijn verwerkt, waarover het bestuur een besluit heeft genomen. Voor de maatwerkvoorzieningen, waarvan de kosten

door het verbruik worden bepaald (PxQ), zijn de prognoses voor gebruik en kostenontwikkelingen wel meegenomen in de begroting.

De belangrijkste ontwikkelingen van de begroting zitten in het Programma Wmo, de stijging van de kosten van Hulp bij het Huishouden en Begeleiding. Voor de huishoudelijke hulp stijgen de kosten vanaf 2018 door de afschaffing van de alphahulp-constructie (omzetting van een alphahulp-medewerker naar een medewerker in loondienst bij een zorgaanbieder). Het aantal cliënten voor begeleiding en dagbesteding is in de eerste drie jaar fors gestegen. Over het algemeen is de verwachting dat het aantal cliënten dat een beroep doet op Wmo-voorzieningen blijft stijgen, vanwege de demografische ontwikkelingen en het per 2019 door het kabinet ingevoerde abonnementstarief (afschaffing inkomensafhankelijke eigen bijdrage).

Ontwerp Programmabegroting 2020 SWVO

De beleidsame ontwerpbegroting 2020 SWVO is meerjarig sluitend (door middel van onttrekking aan de algemene reserve) en wordt op programma-niveau gepresenteerd:

	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
LASTEN						
Programma 1 Educatie	536.626	536.508	546.920	546.920	546.920	546.920
Programma 2 Uitvoering Wmo	28.200.360	28.985.943	33.743.807	33.743.807	33.743.807	33.743.807
Programma 3 Gezondheidsbeleid	3.320.451	3.320.451	3.566.348	3.566.348	3.566.348	3.566.348
Programma 4 Overige projecten	2.569.818	2.732.954	2.842.372	2.761.972	2.761.972	2.761.972
Programma 5 Secretariaat	1.191.248	1.195.424	1.258.700	1.251.000	1.247.000	1.243.000
Totaal lasten	35.818.503	36.771.280	41.958.148	41.870.048	41.866.048	41.862.048
BATEN						
Programma 1 Educatie	536.626	536.508	546.920	546.920	546.920	546.920
Programma 2 Uitvoering Wmo	28.291.285	28.985.943	33.743.807	33.743.807	33.743.807	33.743.807
Programma 3 Gezondheidsbeleid	3.320.451	3.320.451	3.566.348	3.566.348	3.566.348	3.566.348
Programma 4 Overige projecten	2.540.532	2.732.954	2.842.372	2.761.972	2.761.972	2.761.972
Programma 5 Secretariaat	1.128.800	1.077.884	1.104.831	1.104.831	1.104.831	1.104.831
Totaal baten	35.817.694	36.653.740	41.804.279	41.723.879	41.723.879	41.723.879
VBP LAST	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-809	-117.540	-153.869	-146.169	-142.169	-138.169
Toevoeging/onttrekking aan reserves programma's	70.493	117.540	153.869	146.169	142.169	138.169
Gerealiseerde resultaat	69.684	0	0	0	0	0

De begroting is beleidsam opgesteld. Bestuurlijke besluiten met financiële consequenties zijn verwerkt, evenals prognoses voor gebruik. Opvallend is dat de aanzuigende werking als gevolg van invoering abonnementstarief eigen bijdrage niet is meegenomen, noch de contractueel vastgelegde meerjarige indexering. De cijfers van begroting 2019 komen uit de primaire begroting 2019. De cijfers van realisatie 2018 zijn de meest actuele voorlopig cijfers (NB: deze sluiten NIET aan met de verstrekte cijfers in de vierde kwartaal 2018 WMO-brief).

Met de invoering van de vernieuwde BBV dienen alle Overhead kosten apart te worden gepresenteerd. Dit is verwerkt in programma 5 Secretariaat. Ook de Vennootschapbelasting (vpb) is apart inzichtelijk gemaakt. Gezien de aard van de werkzaamheden van het SWVO heeft de Belastingdienst bevestigd dat er op dit moment geen sprake is van een vpb-plicht.

I Programma's

Programma Educatie:

De gemeentelijke bijdrage is geraamd op € 546.920. Hiervan is € 373.096 via contactgemeente Goes voor volwasseneneducatie beschikbaar gesteld. De rest bestaat uit Cultuureducatie (€ 155.699), de Jeugdtheaterschool Zeeland (JTSZ, € 16.715) en Advies (€ 1.400).

Programma Wmo:

De ramingen zijn gebaseerd op de werkelijke cijfers 2018. Indexeringen worden toegepast zoals afgesproken in contracten (NB: alleen jaarschijf 2020!). Er is een trendanalyse gemaakt en rekening gehouden met

prijsindexatie. Wat hierin nog niet verwerkt is, is de te verwachten aanzuigende werking als gevolg van de invoering van het abonnementstarief met ingang van 1 januari 2019. Het SWVO stelt dat inschatting van de gevolgen van het abonnementstarief (aanzuigende werking) zeer complex is, maar monitort de cijfers actief.

	Q4 18 rapp	Begr 19	Begr 20	Opmerkingen
Hulpmiddelen	1.994.813	1.921.054	2.649.500	Vanaf 1 juni 2019 liep het contract met Medipoint af. Alles overwegende is besloten dit contract met 1 jaar te verlengen. Het kostenniveau was niet marktconform. Derhalve is overeengekomen dit aan te passen. Jaarlijks zal in juni naar de aantallen en de samenstelling van de uitstaande middelen worden gekeken.
Regiotaxi	2.392.373	3.152.764	3.286.457	Indexering van 4% meegenomen op basis van een verwachte stijging van de NEA-index. Er kan een eventuele toename van het gebruik plaatsvinden vanwege vervoer naar Dagbesteding.
Trapliften	313.066	333.892	320.480	Het contract met Otolift loopt per 1 juni 2020 af (geen verlengoptie meer). Het benodigd aantal trapliften fluctueert per jaar, maar kan toenemen ten gevolge van het abonnementstarief. Onderhoudskosten zijn redelijk stabiel.
Huishoudelijke Hulp	8.917.566	11.281.564	11.507.195	Hogere kosten door afschaffing Alpha-hulpconstructie en omzetting van bouwsteen HHR (= alphahulp) naar duurder HHN (= hulp in loondienst). Rekening gehouden met nieuwe tarieven en een indexering van 2% t.o.v. 2019. Hierbij is geen rekening gehouden met de aanzuigende werking van het abonnementstarief.
Begeleiding	13.573.904 <i>(12.822.703</i> <i>619.291</i> <i>131.910)</i>	12.286.669	15.970.175 <i>(15.114.452</i> <i>755.723</i> <i>100.000)</i>	Afgelopen jaren fors gestegen, verwachting is dat dit blijft doorzetten. Rekening gehouden met 6% groei en 4% loon- en prijscompensatie.o.v. 2019. Daarnaast bedrag voor innovatie (€ 755.723, is 5% van kosten ZIN) en uitvoering (€ 100.000). Actieplan Begeleiding is opgesteld om evt. alternatieven / voorliggende voorzieningen uit te werken en ontwikkelingen in aantallen en kosten te monitoren
Advies	10.000	10.000	10.000	Bijvoorbeeld juridisch advies of aanbestedingen.
TOTAAL	27.201.722	28.985.943	33.743.807	

Programma Gezondheidsbeleid

De gemeentelijke bijdrage is geraamd op € 3.566.348. Hiervan is € 3.326.854 voor AMW+CLIO en € 239.494 Regionaal Preventiebeleid. In 2019 is een aanvullend subsidieverzoek ingediend in verband met meerdere complexe gezinssituaties die na de decentralisaties tussen wal en schip dreigden te vallen. De cijfers worden gedurende 2019 gemonitord.

Programma Overige projecten (leerlingenvervoer en vervoer Jeugdzorg)

De cijfers voor het leerlingenvervoer zijn gebaseerd op de rekeningcijfers 2018. Er is rekening gehouden met de verhoging van het Btw-tarief (van 6% naar 9%) en een indexering van 4% i.v.m. de verwachte stijging van de NEA-index. Tevens is er rekening gehouden met de inzet van extra (inhuur) personeel in verband met langdurige ziekte. De gemeentelijke (netto) bijdrage inclusief secretariaatskosten bedraagt € 2.574.916. Vanaf 2018 is tevens het vervoer Jeugdzorg toegevoegd. De bijdrage bedraagt € 161.775.

Programma Secretariaat

De taken en positie van het SWVO worden meegenomen in het traject voor Zeeuwse samenwerking binnen het sociaal domein. Op dit moment is het uitgangspunt dat in 2020 duidelijk is hoe de samenwerking tussen Zeeuwse gemeenten vorm gaat krijgen. Het SWVO probeert wel zo veel mogelijk flexibiliteit in te bouwen, waarbij zij wijst op mogelijkheden in de bedrijfsvoering.

Personele lasten	Rekening gehouden met indexatie van 2% en periodieken
Huisvestingskosten	Indexatie van huur is meegenomen
Organisatiekosten	Indexatie van accountantskosten is meegenomen
Automatiseringskosten	De automatiseringskosten zijn hoger. De eisen met betrekking tot AVG en het iWMO-berichtenverkeer stelt hogere eisen aan de automatisering.

De gemeentelijke bijdrage voor het secretariaat wordt getoetst aan de VZG-richtlijn. Deze bedraagt voor 2020: + 2,5%.

	2019	2020	2021	2022
Gem bijdr	1.077.884	1.104.831	1.104.831	1.104.831
Stijging tov t-1		+2,5%		
# FTE	13,91 FTE	14,74FTE		

De bijdrage voldoet aan de VZG-richtlijn 2020, maar het programma Secretariaat laat dan een tekort zien. Er is derhalve een onttrekking ad € 35.129 uit de reserve exploitatieresultaten (algemene reserve) nodig.

Er zijn geen inkomsten meegenomen, met uitzondering van de gemeentelijke bijdragen voor secretariaatskosten.

II. Paragrafen

Paragraaf Weerstandsvermogen

Het SWVO heeft slechts beperkte risico's. De uitgaven worden gedaan voor rekening en risico van de deelnemende gemeenten. Het programma Secretariaat heeft nog wel risico's in die zin dat er de afgelopen jaren geen kostendekkende bijdrage is ontvangen en daarom de reserve exploitatieresultaten is aangesproken.

Er zijn een aantal financiële kengetallen opgenomen in de paragraaf:

Kengetallen:	Verloop van de kengetallen					
	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Netto schuldquote	-0,27%	-0,26%	-0,23%	-0,23%	-0,23%	-0,23%
Solvabiliteitsrisico	13,63%	12,00%	10,05%	8,20%	6,40%	4,65%
Structurele exploitatieruimte	0,45%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

De genoemde kengetallen worden niet toegelicht, noch beoordeeld volgens de normen zoals bijvoorbeeld aangegeven in de VNG-uitgave "Houdbare gemeentefinanciën".

Paragraaf Financiering

De gemeentelijke bijdragen worden maandelijks ontvangen door het SWVO. De geldstromen zijn redelijk overzichtelijk. Overtollige middelen worden aangehouden in de Schatkist.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Summier wordt toegelicht dat personele capaciteit zo efficiënt en flexibel als mogelijk wordt ingezet. Dit met het oog op 2020: als er meer duidelijkheid over de toekomstige positie van het SWVO is.

III. Balans

Op p. 20 is de meerjarige geprognosticeerde balans gepresenteerd. Posten worden niet toegelicht dan wel verklaard.

Reserves en vooruitontvangen bedragen

De stand van de reserves is als volgt:

Omschrijving:	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Alg reserve	170.216	170.216	135.087	99.958	64.829	29.700
<i>Bestemming-reserves:</i>						
Toekomstvisie	110.825	110.825	110.825	110.825	110.825	110.825
Ziektevervanging	2.526	2.986	3.446	3.906	4.366	4.826
Kennisverbreding	2.558	2.558	2.558	2.558	2.558	2.558
Opleiding	7.489	7.489	7.489	7.489	7.489	7.489
Afschrijvingen	773.509	644.334	525.460	414.092	306.556	203.341
Cultuureducatie	8.050	8.050	8.050	8.050	8.050	8.050
TOTAAL	1.075.173	946.458	792.915	646.878	504.673	366.789

De Algemene reserve voldoet niet aan de VZG-richtlijn van maximaal 5% indien deze wordt gerelateerd aan alleen het programma Secretariaat. Aan de richtlijn wordt wel voldaan indien de totale begroting hiervan de basis is.

De reserves Toekomstvisie, Ziektevervanging, Kennisverbreding, Opleidingen en Cultuureducatie hebben op dit moment nog geen activiteiten gepland.

Daarnaast is op de balans een post "Vooruit ontvangen" bedragen opgenomen van circa € 574.000.

Vooruit ontvangen:

<i>Vooruit ontvangen per 31 december</i>	2018	2019	2020	2021	2022	2023
AMW/Cliëntondersteuning	67.470	67.470	67.470	67.470	67.470	67.470
Gezondheidsbeleid	7.677	7.677	7.677	7.677	7.677	7.677
Innovatie en uitvoering begeleiding	348.287	348.287	348.287	348.287	348.287	348.287
Educatie	92.980	92.980	92.980	92.980	92.980	92.980
Frictiekosten	58.000	58.000	58.000	58.000	58.000	58.000
TOTAAL	574.414	574.414	574.414	574.414	574.414	574.414

De opvallendste hiervan is "Innovatie en uitvoering Begeleiding" met € 348.287. De toelichting: "(...) inzet is afhankelijk van initiatieven vanuit de samenleving/maatschappelijk veld." Tevens wordt er in 2020 een bedrag begroot ad € 755.000 door gemeenten ingelegd om innovatie (financieel) te kunnen stimuleren. Ook de overige posten laten geen verloop zien.

IV. Gemeentelijke bijdrage:

	B2020 SWVO	B2020 Gemeente	Q4 rapp. 18	Opmerking

Cultuureducatie				
Advies Educatie				
Hulpmiddelen				
Regiotaxi				
Trapliften				
HH				
BG				
Advieskosten WMO				
Regionaal preventiebeleid				
Leerlingenvervoer				
Jeugdzorg vervoer				
Secretariaat				
Secretariaat LLV				
TOTAAL				

Toelichting gemeente op gevraagde bijdrage vs eigen (meerjaren)raming:

xxxxxx

Fragmenten uit verslag plenaire vergadering Wijziging Wmo

dd. 4 april 2019

Onderdeel abonnementstarief

Minister **De Jonge**:

Wetend dat we die zorg aan de voorkant niet helemaal weg gaan nemen, hebben we bewust besloten tot een monitor. Als je niet bereid bent om met de uitkomsten van die monitor iets te doen, dan moet je überhaupt geen monitor willen doen. We hebben bewust gekozen om wel een monitor te doen. Daaruit mag u ook afleiden dat mocht de regeling uit de pas lopen, de bereidheid er wel degelijk is om op dat moment ook iets met de uitkomsten van die monitor te doen. Dat kunnen verschillende dingen zijn. Het zouden weleens inhoudelijke maatregelen kunnen zijn en het zouden zelfs financiële maatregelen kunnen zijn, maar er is een reden dat ik daar nu niet op vooruitloop. Ik vind namelijk dat het aan gemeenten is om op een adequate manier uitvoering te geven aan deze regeling. **Als ik op voorhand zou zeggen dat we wel bij zullen passen, dan is dat de beste garantie voor een overschrijding van de regeling.** Dus dat lijkt mij niet de weg om te gaan. Het gaat erom of je op enig moment bereid bent om de uitvoeringspraktijk aanleiding te laten zijn om iets te willen veranderen. Mijn antwoord op die vraag is gewoon: ja, daar ben ik toe bereid. Maar ik loop niet vooruit op welke maatregelen we op dat moment nemen. Zouden dat ook financiële maatregelen kunnen zijn? Ja, dat zou kunnen tegen die tijd.

Minister De Jonge:

Ik snap dat u de korte samenvatting zoekt van mijn veel te lange betoog van zojuist. Dat snap ik wel, en toch vind ik de samenvatting een beetje kort door de bocht. Wij hebben namelijk een monitor ingericht om te weten hoe de uitvoeringspraktijk zich ontwikkelt. Het zal even duren voordat uit die monitor ook een betrouwbaar kwantitatief beeld te geven is, omdat de nulmeting nog moet worden gedaan en omdat dat jaar zich nog te voltrekken heeft aan de kwantitatieve kant. Tegelijkertijd zie je al heel veel in de kwalitatieve kant. Die monitor is eigenlijk bedoeld om het partnerschap dat overheden überhaupt hebben in het sociaal domein, vorm en inhoud te geven, door te zeggen: samen uit, samen thuis. **Ik kan die stelselverantwoordelijkheid alleen maar vormgeven als we het samen doen. Daar is de monitor voor bedoeld. En dus zullen wij ook in september natuurlijk kijken waar dit toe leidt. Betekent dit het nemen van maatregelen? Ik heb al gezegd: ja, dat zullen inhoudelijke maatregelen kunnen zijn. Op welke dat zijn, kan ik niet vooruitlopen. Is het uitgesloten dat het ook financiële maatregelen zijn? Nee.** En ik vind eigenlijk de samenvatting die de heer Van der Staaij zonet gaf wel mooi: ik loop er niet op vooruit, maar ik loop er ook niet van weg. Ik voel me altijd wel thuis bij het politieke midden, dus ook hier vind ik dat eigenlijk wel mooi. Dus, ... dat, voorzitter.

De heer Seegers vroeg of in de monitor ook wordt gekeken naar de mogelijke aanzuigende werking vanuit de Wlz naar de Wmo. Het antwoord is: ja.